

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

MENSTRUACINIO KRAUJO BIOMARKERIAI KAIP INOVATYVUS ENDOMETRIOZĖS DIAGNOSTIKOS METODAS

Autorės. Vėtra KENTRAITĖ, Guoda BLAŽYTĖ, VI kursas.

Vadovė. Greta KVEDERAITĖ-BUDRĖ, Vilniaus miesto klinikinės ligoninės Akušerijos ir ginekologijos klinika.

Tikslas. Įvertinti endometriožės nustatymo iš menstruacinio kraujo, kaip diagnostikos metodo, panaudojimą klinikinėje praktikoje, remiantis literatūrine apžvalga.

Metodai. Atlikta literatūros apžvalga nagrinėjant straipsnius, sisteminės analizės, kohortinius tyrimus ir kt., naudojant PubMed, Google Scholar ir ScienceDirect duomenų bazes. Atrinkti straipsniai buvo išleisti nuo 2020 iki 2026 m.

Rezultatai. Menstruacijų išskyros yra perspektyvi neinvazinė terpė endometriožės biomarkerių nustatymui. Nustatyta, kad uždegiminiai rodikliai, tokie kaip osteopontinas, IL-6 ir IL-10, yra padidėję endometrioze sergančių moterų menstruaciniame kraujyje bei stromos ląstelėse. Rasta, kad sergant endometrioze MMP-9 ekspresija menstruacijų kraujyje yra padidėjusi, o TIMP-1 – sumažėjusi. Menstruacijų kraujo citokinų profilis skiriasi nuo periferinio kraujo ir gali tiksliau atspindėti lokalią gimdos gleivinės uždegiminę būklę. Proteominiai tyrimai parodė reikšmingus baltymų ekspresijos pokyčius, susijusius su imuniniu atsaku, uždegimu, chemotaksium ir ląstelių aktyvacija, nustatant tiek padidintos, tiek sumažintos ekspresijos baltymus. TGF-β1 koncentracija sergančiųjų grupėje yra didesnė ir pasižymi gera diagnostine verte, rodydama potencialą neinvazinei diagnostikai. Kitas galimas neinvazinis diagnostikos būdas endometriozei nustatyti yra mikroRNR nustatymas. MikroRNR (miRNR) yra endogeninės nekoduojančios RNR, reguliuojančios genų ekspresiją. Šiuo metu nėra iki galo aišku, kurios konkrečios mikroRNR yra tiesiogiai susijusios su endometriožės išsivystymu. Atlikta daug tyrimų, analizuojančių mikroRNR kiekį periferiniame kraujyje. Buvo rastos svarbios šeimos kaip miR-200, miR-17-92, let-7 ir kitos. Tuo tarpu nustatymas menstruaciniame kraujyje kaip diagnostikos metodas endometriozei nustatyti kol kas yra ribotai ištirtas, publikacijų šia tema yra nedaug.

Išvados. Esminė endometriožės klinikinė problema yra vėlyva diagnostika dėl neinvazyvių, patikimų ir specifinių biomarkerių stokos. Nepaisant naujausių studijų, siekiančių atrasti patikimus biomarkerius menstruaciniame kraujyje, visi aprašyti diagnostikos žymenys pasižymi metodologiniais ribotumais: mažos studijų imtys, rezultatų heterogeniškumas ir standartizacijos trūkumas. Klinikiniam pritaikymui būtini tolimesni tyrimai.

Raktažodžiai. Endometriožė; diagnostika; menstruacinis kraujas; uždegiminiai rodikliai; citokinai; baltymai; mikroRNR.